

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Grudis — December 12, 1973 Nr. 94

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VLIKO SUKAKTUVINIS SEIMAS TORONTE

P. BASTYS

Šių metų gruodžio 1-2 d.d. Toronto lietuviams buvo ne eilinės. Čia tomis dienomis didingose ir puošniosse Lietuvių Namų patalpose, 1570 Bloor Street West, vyko Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 30-ties metų sukaktuvinis seimas.

Seimo paruošiamuosius techninius darbus vykdė Kanados Lietuvių Bendruomenės Valdyba, Tautos Fondo atstovybės ir vietos Lietuvių Bendruomenės vadovaujantieji asmenys.

KLB Krašto Valdybos pirmininkas Eug. Čuplinskas, šeimininkų vardu taręs žodį pasidžiaugė Kanados lietuviams suteikta garbe ir malonumu — priimti ir globoti Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo atstovus jo sukaktuviniams metams. Toliau kalbėdamas, jis pažymėjo, kad Kanados lietuvių visuomet tinkamai suprato ir mokėjo vertinti Vliko darbą. Tą įsitikinimą jie yra gražiausiai įrodę gausia finansine parama. Kraipdamasis į Seimo narius, jis visų lietuvių vardu linkėjo našaus darbo ir pakviėt Vliko pirmininką dr. K. Valiūną tarti seimo atidarymo žodį.

Vliko pirm-kas dr. K. Valiūnas, gražiu ir šiltu žodžiu atsiliepdamas apie Kanados lietuvių ir šio seimo rengė jus, nuoširdžiai sveikino, o kartu ir nusakė mūsų pareigas sunkiame Lietuvos laisvinimo kely, linkėdamas, kad užsibrėžtas tikslas būtų kuo veikiau atsiektas. O tasai tikslas — tai laisva ir nepriklausoma Lietuva.

Po prasmingo kun. P. Ažubalio invokacijos žodžio į prezidiumą buvo pasiūlyta: pirmininkais — Aug. Kuolas, Pr. Razgaitis ir dr. S. Čepas, sekretoriais — Pr. Bastys ir T. Stanulis. Tokios sudėties prezidiumas buvo priimtas ir vadovavo seimo posėdžiams.

Seimo nutarimų komisija sudarė: M. Brakas, J. Skorubskis, V.E. Banelis, Alg. Raulinaitis, Ant. Paulaitis, L. Giris-Norvaiša, Alg. Pautienis. Mandatų komisi-

NIXONAS AR FORDAS

Sunkus pasirinkimas atstovams ir senatoriams

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

są pasaulį apėmusios energijos krizės, kuri galinti privesti ne tik prie kai kurių nepatogumų visiems ir daug kam tikro vargo, bet ir iš esmės pakeisti amerikiečių ir kitų laisvų demokratų besitvarkančių kraštų gyvenimo stilių.

Ar toks vadas galėtų būti Jerry Ford? Atsakymas kol kas yra neigiamas. Iš viso tokio idealaus vado nesimato nei respublikonų nei demokratų partijos eilėse. Už tat grynai praktiškai žiūrint ar nevertėtų dar pakilti Nixoną?

Pagal nuotaukų tyrinėtojus, pusė ar kiek daugiau amerikiečių taip dar galvoja. Ir kol tokios nuotaukos vyrauja, kongresas labai atsargiai žais su nušalinimo byla. Mes jau kelis kartus čia rašėme, kad nepaisant visų Nixono 'nusikaltimų' ir klaidų, dauguma amerikiečių negyveno taip gerai kaip dabar. Tą patį dabar sako ir Time magazino prezidentūros stebėtojas Hugh Sidney: 'Kas dabar skiria Nixoną nuo nušalinimo... yra tik plona asmeninė gerovės siena, kurią jaučia dauguma amerikiečių. Jiems gerai ir jie nenori pasikeitimo. Bet jei daug kas praras savo darbą ar susisiekimo galimybę ar namų šilumą, jų baimė ir nusivylimas nukreips juos prieš tą vyrą, kurį taip dažnai jie matė savo televizoriaus ekrane ir kuriuo dėl vieno ar kito priežasčių nusivylė'.

Iš to išeitų, kad nuo energijos krizės sprendimo priklauso galutinas Nixono li-

kimas. Kaip dabar atrodo, atstovų rūmų teisių komisija per kokius du-tris mėnesius pasiūlys Nixonui iškelti nušalinimo bylą ir kongresas pritaris (tam reikalinga paprasta balsų dauguma). Senato nušalinimo sprendimui reikalinga 2/3 balsų dauguma. Pagal dabar turimus duomenis, grynai teisiškai žiūrint senatas neturėtų nušalinti, tačiau teisę nugalės praktiškai apskaičiavimai, uždengti 'tautos labo' skraiste. Ar praktika nugalės teisę, priklausys nuo amerikiečių daugumos svai amerikiečių daugumos savijautos. Jei žiema bus nešalta, tai bus laikoma Apvaizdos įsikišimu Nixono naudai. Dar daugiau už Apvaizdą galėtų padėti didžiosios bendrovės, ypač naftos. Jos nesigailėjo didelių sumų Nixono perrinkimo reikalam, nes McGoverno laimėjimas reikštų didesnę valstybės kontrolę. Jei dabar tautos nuotaukos privės prie Nixono nušalinimo, jos ne leis ir Fordui toliau laikytis jo primtakūno ūkinės politikos, o tai reikš vis didesnę valstybės kontrolę ir reglamentaciją iki kortelių įvedimo viskam.

Tokiu būdu nuo didžiųjų kapitalo telkinių pagalbos priklausys Nixono likimas. Faktas, kad jis pakeitė savo energijos 'carą' gub. Love, kuris buvo už kortelių benzinui įvedimą 'bankininku Simon' rodo, kad Nixonas bandys žaisti ta korta. Kapitalistinė santvarka atnešė Amerikai kitur nepažįstamą gerovę, ar ji sugebės ir save išgelbėti, atsakys tik ateitis.

KODĖL NESUTARIA GRAIKIJOS PULKININKAI?

BRONIUS AUŠROTAS

Pagal paskutinius žinių agentūrų pranešimus buvęs Graikijos 'prezidentas' plk. Papadopoulos, neblogiausiai valdęs gana drausmingus graikus virš 6 metų, galės naudotis visomis pilietiškomis 'laisvėmis' ir jam nebūsianti keliama byla 'už blogą valdymą'.

Apie įvykusį Graikijoje asmenų, sėdinčių prie val-

džios lovio pasikeitimą Time savaitraštis savo redakcijos pranešime, XII.3. taip rašė: 'Po įvykusių kruvinių studentų riaušių š.m. lapkričio vidurį, visa Graikija buvo karo apsiausties būklėje. Taigi tie kurie komandavo šarvuotus ir tankus galėjo juos nusiųsti kur tinkami. Ir ke liolika jų buvo nukreipta į Athenų priemiesčio vilą, kurioje gyveno prezidentas Papadopoulos. Junginio karininkas Papadopolui pranešė, kad jis esąs namų areš te. Išvengti bet kokimes netikėtumams kiti tankai išsiri kiavo strateginėse miesto aikštėse. Ir tuo pat momentu, kai Graikijos piliečiai su žinojo apie įvykusį pučą, naujuoju krašto prezidentu jau buvo prisaikdintas gen. leit. Phaeton Ghizikis. Teigiama, kad šis generolas esąs kraštutinis dešinysis ir nuverstojas nuo sosto karaliaus Konstantino draugas'.

Time redaktoriai komentodami apie Papadopoulos pašalinimą iš prezidento kėdės rašė, kad jis labai jau užrūstinęs visus savo šalininkus š.m. birželį, kai atstatė iš ministrų kabineto daugumą savo rėmėjų ir draugų ir pradėjo broliautis su piliečiais. Jį nuvertusieji karininkai taip pat buvo la-

PETRONĖLĖ ORINTAITĖ

Dirvos 1973 m. novelės konkurso laureatė

Rašytoja Petronėlė Orintaitė, laimėjusi Dirvos 1973 m. novelės konkurso premiją.

Gruodžio 9 d., sekmadienį, Dirvos patalpose susirinko Dirvos 1973 metų novelės konkurso juri komisija: Balys Auginas, Algis Garlauskas ir Aleksas Laikūnas, paskirti novelės premiją už 1973 metus. Išdiskutavę konkursui atsiųstas 18 novelių, vienbalsiai nutarė mecenatu Simo Kašelio premiją 500 dol. paskirti už novelę "GAUD-VYTIS", kurios autorius pasirašęs slapyvardžiu "Vinkšnapė". Posėdy dalyvavęs Dirvos red. V. Gedgaudas komisijai įteikė redakcijos seife laikomus atsiųstų novelių autorių vokelius su tikrom pavardėmis. Atidarius premijuotos novelės vokelį paaiškėjo, kad "Vinkšnapė" yra rašytoja ir poetė Petronėlė Orintaitė, gyv. Los Angeles, Calif.

bai nepatenkinti ir Papadopoulos praveista visuotine amnestija, taip pat palietusia ir politiškus kalinius (kaip ta lietuviška patarlė moko, 'nors ir be kailio liksi — visiems neįtiksi!);

(Nukelta į 2 psl.)

Kiti vokeliai palikti neatsidaryti ir pavesta Dirvos redakcijai, autoriams atsiliepus, novelės gražinti arba tartis dėl jų spausdinimo Dirvoje.

Laureatė Petronėlė Orintaitė yra kilusi iš Liepalotų km. Būbelių vlsč., Šakių apskr. Mokėsi Vilkaviskio žiburio gimnazijoje, kurią baigusi studijavo Lietuvos Universitete Kaune humanitarinius mokslus. Baigusi 1929 m. universitetą, mokytavo įvairiose gimnazijose Lietuvoje, o po karo Augsburgio liet. gimnazijoje. Į JAV atvyko 1949 m.

Spaudoje pradėjo rašyti eileraščiais 1926 m. Vėliau buvo išleistas šios jos knygos: Vingių vingiai, Iš sostinės, Paslėpta žaizda, Daubiškes inteligentai, Dirvonų dukterims, Jurgučio pieva, Marti iš miesto, Šulinsy sodyboj, Vilgailė, Grožvilės meilė, Tafilė nuo Kražantės, Ką laumės lėmė, Liepalotų medynuose. Ji yra taip pat daug knygų parašiusi jaunimui Balės Vaivorytės slapyvardžiu.

Premijuotą novelę GAUD-VYTIS pradėdame spausdinti Dirvos atkarpoje sekančiame numeryje.

Simas Kašeliūnas, Dirvos novelės konkursų mecenatas, kas met skiria premijai 500 dolerių.

Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba posėdžiaujant LT Namuose Chicagoje. Sėdi iš kairės: arbiter elegantiarum Romas Česas, vicepirmininkė Audronė Pavilčiūtė, pirmininkas Jurgis Lendraitis, sekretorė Elena Songinienė ir išdėninkas Bronius Kasakaitis.

V. A. Račkausko nuotrauka

Dirvos novelės konkurso komisija, premijavusi vienbalsiai novelę 'Gaudvytis', tuoj telefonu susisieko su Los Angeles, Calif., pasveikinti laureatę rašytoją Petronėlę Orintaitę. Nuotraukoje juri komisija. Iš kairės Aleksas Laikūnas, Balys Auginas ir Algis Garlauskas.

laiškai Dirvai

NETEISINGAS VILNIAUS MEDALIS

Šiais metais, lietuviams panorus garsinti Vilnių, užsikabinta už 650 metų datos, tariamai Lietuvos sostinės įsteigimo, nors beveik visi sutinka, jog toji data yra klaidinga: Vilniaus miesto pradžia yra žymiai senesnė.

Ir taip, vilniečiams pritarus, dail. Ed. Vasiliauskas suprojektavo medalį, paskelbtą daugelyje užsienio lietuvių spaudos. Aplinkui užrašas: Lietuvos sostinė - Vilnius 1323-1973. Viduje Gedimino galvos dalis ir Gedimino pilies bokštas, katedros stogas, varpinė, namų dalis.

Medalio projekte tematyti viena pilis, nors senovėje Vilniuje buvęs pilių blokas turėjo tris skirtingus statusus. Pagrindinė pilis (lot. Castrum Vilnensis) susidėjo iš Aukštutinės pilies (lot. Castrum superius), Ze-

mutinės pilies (Castrum inferius) ir Kreivosios pilies (Curvum castrum). 1390 m. Kreivoji pilis buvo vokiečių ordino paimta ir sudeginta. Išlikusios dvi pilys, tiksliau jų griuvėsiai, pavaizduoti Chodzko 1835-1840 m. Paryžiuje išleistame albume, ir kt.

Apie Vilniaus pilis yra paskelbta literatūros lenkų, lietuvių ir kitomis kalbomis. Medalio projekte ant katedros bokšto uždėtos dvi stovylos, kurių Gedimino laiku tikrai negalėjo būti. Juo labiau, kad Vilniaus katedra pastatyta (pašventinta) 1288 metų gegužės 8 d., o Lietuvos karalius gediminas mirė 1341 metais. Tas stovyklas Vilniaus katedrai sukūrė italų skulptorius Tommaso Righi, gyv. 1727-1802 m.

T. Righi i Lietuvą pakvietė vysk. Masalskis, talkinti puošti Verkių rūmus ir Vilniaus katedrą. Apie T. Righi yra rašęs J. I. Kraszewski, P. Galaunė ir kt.

Klaidingos žinios apie Vilnių ir kt. i lietuvių spaudą įsiliejo nepriklausomos Lietuvos laikais, jos niekad pagrįdinai neišaišytos. Todėl paviršutiniškai jomis naudojantis, nauji raštai bei kūrinių taip pat sudaromi klaidingu pagrindu. Pav., 1923 m. nepriklausomoje Lietuvoje išleistas gero lietuvių skulptoriaus Petro Rimšo sukurtas medalis, primenantis Lietuvos sostinę Vilnių data 1323-1923. Pradinė data klaidinga. Medalio pirmoje pusėje įrašyta: Gediminas Didysis Lietuvos Kunigaikštis ir data. Dabar jau pradedama priimti karaliaus titulą.

Juo daugiau ir plačiau bus paskelbta klaidingų istorinių datų, duomenų, tuo jas sunkiau atitaisyti.

Gaila, kad tokiais, mūsų tautai svarbiais klausimais, iš kart nepasisako mūsų diplomotieji istorikai.

Alg. Gustaitis

WANTED
TOOL AND DIE MAKERS
DIE REPAIRMEN
Experienced on progressive dies. Top hourly rate for qualified men, and fringe benefits. Apply call or write.
EBERHART STEEL PRODUCTS CORP.
317 E. Jefferson
Mishawaka, Ind. (88-94)

WANTED JOURNEYMEN
TOOL AND DIEMAKERS
ELECTRICIANS

Second and Third Shift

We need tool and die makers and electricians on our second and third shift. Tool and die makers must have a journeymans card or be able to attain one through experience. Electricians should be familiar with 440 single phase, 3 phase motor controls, motors up to 100 HP, electronic sensing equipment and be able to trouble shoot and repair spot welders. No layoffs -- Our wage and benefit program is one of the best in the area.

ANDERSON-BOLLING
MFG. CO.

E. Savidge St.
Spring Lake, Mich.

Attn.: Personnel Office
616-842-8220 ext. 35, 36 or 27 (88-94)

LB Philadelphijos apylinkei 22 metų sukaktį minint

Šių metų gruodžio 1 d. Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkė paminėjo savo 22 metų sukaktį. Čia duodame dr. Jono Puzino Bendruomenės Balso radijo programoje pasakytą kalbą:

Philadelphija savo laiku yra buvusi viena iš didžiųjų lietuvių kolonijų Jungtinėje Amerikos Valstybėje. Net 1950 metų gyventojų surašymo metu lietuviams pasisakė 12,523, iš jų 4.678 gimę Lietuvoje ir 7.845 - Jungtinės Amerikos Valstybėje. Dauguma lietuvių sudarė senieji ateiviai, kurie pusės šimto metų laikotarpį buvo išvystę labai plačią ir gyvą veiklą. Jie buvo sukūrę net penkias lietuvių parapijas (3 katalikų, 1 protestantų ir 1 nepriklausomą tautinę), buvo prisistigę daugybę savišalpinių ir kitokių draugijų, prisistigę klubų, turėję net kelias spaustuves ir knygų leidyklas, aktyviai reikėsi lietuvių ir amerikiečių politiniame gyvenime, turėję net tris bankelius, iš kurių vienas - Liberty Federal Savings and Loan Association išaugo i stambiaią finansinę įstaigą ir t.t.

II-jo pasaulinio karo audros atbloškė ir i Philadelphiją arti tūkstančio naujų ateivių-tremtinių. Pirmieji tremtiniai pasirodė 1948 metais. Čia jie tuojau įkūrė Philadelphijos Lietuvių Tremtinių Draugiją. Tačiau Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui 1949 m. birželio 14 d. paskelbus Lietuvių Chartą ir priėmus laikinuosius Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nuostatus, visur, kur tik yra buvę didesni lietuvių telkiniai, imta steigti atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenes, kurių tikslas buvo lietuviybės išlaikymas, tautinių vertybių saugojimas ir jėgų sutelkimas Lietuvos politinei laisvės kovai. Ir Philadelphijos lietuvių 1951 m. sausio 28 d. persiorganizavo i Philadelphijos Lietuvių Tremtinių Bendruomenę, o tų pačių metų lapkričio 18 d. įsikūrus Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenei i philadelphiečiai gruodžio 16 d. įsijungė i ją ir įsisteigė Philadelphijos apylinkę. Organizatoriai suprato, kad ta Lietuvių Bendruomenė bus stipri tik tada, kai i ją įsijungs bendran darban tiek senieji išeiviai bei jau čia gimę jų vaikai, tiek ir naujieji. Susirinko apie 100 žmonių organizacinio komiteto sudaryti. Kad būtų įsigyta senosios išeivijos pasitikėjimo, i organizacinį komitetą išrinkti trys senosios išeivijos atstovai ir pirmininko pareigos patikėtos advokatui St. Mankui, jau čia gimusiam lietuviui. Nors dar greta tebeveikė Philadelphijos Lietuvių Tremtinių bendruomenė, bet naujasis Bendruomenės organizacinis komitetas su-

ruošė Vasario 16-osios minėjimą ir 1952 m. vasario 17 d. iškilmingai buvo paskelbtas Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės steigimo aktas, kurį pasirašė 360 žmonių, iš jų apie 160 senųjų išeivių, atseit, netoli pusės. Tuo būdu buvo užmegztas nuoširdus kontaktas su senąja išeivija, tos pačios tautos broliais ir seserimis.

Štai tas Philadelphijos lietuvių istorijai reikšmingas Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės steigimo deklaracinis aktas:

"Tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimt antraisiais nuo Kristaus gimimo metais, trisdešimt ketvirtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį minėdami, istoriniame JAV mieste, kur kartų kartoms bylojęs, Laisvės Varpas saugoję šūkį: 'Skelbk laisvę per visą kraštą visiems gyventojams' ir kur jau prieš šimtą su viršum metų pradėję kurtis pirmieji lietuviai emigrantai, pabėgę iš caristinės priespaudos ieškoti laisvės, iki šiol išlaikę savo tautinį charakterį, su širdgėla sekę gimtojo krašto vargus ir skausmus, -

Džiaugdamiesi žmogaus asmenybės išlaikymo ir kultūrinio bei socialinio gyvenimo demokratiškų laisvių principais JAV,

Jausdami ir giliai supradami pavergtos tėvynės ir naikinamos lietuvių tautos kančias ir nelygią kovą su okupantais,

Laisvojo pasaulio kovų už tiesą ir tautų laisvę aki-vaizdoje,

Savo tėvų bei protėvių laisvę ir tiesą mylinčio ir jas ginančio būdo ir dvasios vedini, mes,

Philadelphijos lietuvių reiškiamo norą ir ryžtą:

1. Būti ištikimais Jungtinių Amerikos Valstybių laisvės principų, įamžintų JAV nepriklausomybės deklaracijoje bei konstitucijoje, saugotojais ir gynėjais;

2. Išlaikyti mūsų tautines ir kultūrinės savybes;

3. Remti Lietuvos laisvinimo ir lietuvių tautos gelbėjimo pastangas;

4. Puoselėti tautinio solidarumo, tiesos ir vienybės principus,

Siekdami šio tikslo, 1951 metų gruodžio mėnesio 16 dieną įsijungė i Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkę, kurią šiuo aktu iškilmingai deklaruojame, tikėdami Apvaizdos palaima.

Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės steigiamajame akte pareikštų nusistatymų laikytasi ir tolimesnėje veikloje. 1952 m. spalio 5 d. išsirenkant pastovią apylinkės valdybą, kad tik darbas eitų sklandžiau, 11 narių valdyboje keturios vietos ir pirmininko (Jono Švedo) pareigos atiteko senosios išeivijos at-

stovams. Ir 1960 metais Bendruomenės pirmininku išrinktas Mykolas Bigenis. Ilgą laiką, ruošiant Vasario 16-osios minėjimus, lietuvių dienas ir kitus svarbesnius parengimus visad kviestasi talkon senosios išeivijos atstovai. Ir net atskiros politinės srovės bei profesinės organizacijos nepamiršo jų įtraukti. Ir dabar, kas tik yra paprašomi, neatsisako talkos bei piniginių aukos. Philadelphija buvo ir didėle dalimi tebėra viena iš lietuvių kolonijų, kur vyrauja broliški santykiai tarp abiejų išeivijos dalių. Tokiu gražiu sutarimu mes džiaugiamės ir didžiuojamės.

Kitas džiuginantis reiškinys - pagyvėjęs mūsų jaunimo susidomėjimas Lietuvių Bendruomene. Per pastaruosius kelerius metus Philadelphijos apylinkės valdyboje turime jaunosios kartos atstovų, stojusių darban su naujomis idėjomis ir naujais darbo vykdymo bei veiklos būdais. Bendruomenės atliekama daug darbų įvairiose lietuviškojo gyvenimo srityse. Deja, nemaža lietuvių tebėra neįsijungę i Bendruomenę: jie pasiliko bestovį ir už lietuvių ir už amerikiečių durų, niekur nepritapdami, palikę pilkais

darbo vergais, be jokių aukštesnių siekimų, apsiriboję tik patogumų sau ieškojimu, virsdami paprasta vietine bespalve mase, iš kurios kas nori ir ką nori lipdo. Tokie žmonės jau nebegebia savo gimtosios kalbos, jaučia ją su anglišku žargonu, nebesirūpina, kad ir jo vaikai mokytųsi savo tėvų kalbos. Tokie žmonės, atskilę nuo savosios tautos, jos papročių, nieko gera neduos ir tam kraštui, kuriame dabar gyvena.

Tačiau, nepaisant čia iškeltų negerovių Philadelphijos lietuvių gyvenimas yra pakankamai gyvas: ruošiami įvairūs minėjimai, koncertai, turime nedidelę, bet gražiai veikiančią šeštadieninę mokyklą, 'Vilties' chorą, 'Bendruomenės Balso' radijo programa, sporto klubą ir kt. Paskutiniu metu vis dažniau išgirstame apie lietuvių vietos amerikiečių spaudoje, radijo programose, retkarčiais ir televizijoje. Tai daugiausia mūsų jaunosios kartos pastangų vaisius.

Tat, sutelkę mūsų vyresniosios, vidurinėsios ir jaunosios kartos pajėgas, dar ilgam pratęsime tautinę gyvybę ir sustiprinsime mūsų laisvės lūkesčius.

PIPE FITTER

Must be Journeyman or Equivalent, and be able to work any shift. Excellent benefits and working conditions. Apply:

CHAMPION SPARK PLUG CO.
20000 Conner Ave., Detroit, Mich. 48234

An Equal Opportunity Employer

(92-94)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKŠAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKŠAS LAIKŪNAS

SOVIETINIAI PONAI IR BAUDŽIAUNINKAI

Valstiečių laikraščio, Nr. 129 korespondentė A. Daunienė sugalvojo apsidairyti kolūkiuose prie Rokiškio. Čia yra paukštininkystės ūkis. To ūkio darbininkai išmėtyti apylinkėje. Vieni gyvena Bajorų gyvenvietėje, kiti toliau.

Atrodo, korespondentė buvo pakankamai sąžininga, kad savo korespondencijos nepavertė kvaila sovietinės buities liaupe. Anaiptol, A. Daunienė pastebėjo, kad vienaip gyvena 'ponai', kitaip gyvena 'vargšai'. Vieni ir kiti yra 'socialistinės' valstybės piliečiai, to pat ūkio darbininkai. Bet nevienodas yra tų piliečių politinis svoris. Per tą politinį svorį nevienodas yra ir buitinis gyvenimas.

Bajorų gyvenvietėje darbininkams pastatyti nauji namai. Korespondentė pristato tų 'ponų' butų praeitį: 'butuose įrengtas vandentiekis, dušai, dujų balionai'.

A. Daunienė neįvardina šių butų gyventojų. Gal būtų lietuviškos tų žmonių pavardės sukels tikrą pasipiktinimą skaitytojams lietuviams? Gal būtų, šiuose butuose gyvena ūkio baltarankiai, administracija, visokie partiniai trėnai?

Gyvena, esą, žmonės, 'su dušais ir dujų balionais' ir valdžia garbina! Kartu su korespondente einame ten, kur vargsta antros rūšies sovietiniai piliečiai. Jie įsuko į senų akmenų ir raudonų plytų pastatą, dėsto A. Daunienė. Korespondentė rūpestingai įvardina tuos žmones. Čia skamba lietuviškos pavardės.

Suirusiam pastate gyvena keliolika šeimų. Nelenkva jų landynių duris pasiekti. Taip aprašo korespondentė: 'Paviršiusiais laiptais klymame aukštyn. Vienoje jų pusėje dar šiekie tokie turėklai, tuo tarpu kitoje -- žiojėja skylė. Neatsargus žingsnis, ir gali nudardėti kulkversčiais žemyn. Keli butai įrengti pačioje palėpėje.'

Apilanko korespondentė palėpėje gyvenantį Stasį Ušecką:

'Jis nutiesė per smėliu užpiltas lubas lentų takelį, pats padarė savotišką prieškambarį, kad vėjas iš palėpės nepuštų.

-- Tur būt, sausa, šilta? -- Kur ten, -- numoja ranka S. Ušeckas, -- kai nelyja -- sausa, vasarą -- šilta...

'Nuo laiptų brendame per smėlį, dairydami si piliakas gegėms. Drėgna, niūru.

-- Norėjome taisyti stogą, tačiau negalima. Stogas dengtas olandiškomis čerpėmis. Kitom medžiagom dengti neleidžia...

Senujų namų gyventojai kenčia neišpasakytą skurdą. Dėl remonto vagysčių,

vietoj 5000 rublių, skirtų remontui, jau išiekvota 10,000! Buvo numatyta penkmečio planą pildant, atremontuoti 10 senų butų, kad žmonės galėtų ten gintis nuo lietaus pro kiaurą stogą, nuo šalčio per plyšius sienose... Vargais negalais atremontuota ... 5 butai.

Korespondentė atvirai prisipažįsta: 'prastuose butuose gyvena apie 30 skyriaus darbininkų...'

Šia proga tenka prisiminti, kad turistai amerikiečiai, belanką ok. Lietuvos teritoriją, tūkstančių tūkstančių dolerių bepila sovietiniam iždui, niekad nematę to skurdo vaizdų, kuriuos pristato sovietinio laikraščio korespondentė.

'Amerikonų' aplūžusiais laiptais į supuvusią palėpę neveda. 'Amerikonams' rodo ... dekoracijas.

RUSAI IŠ RUSŲ VAGIA TELEVIZORIUS

Kad rusai iš ruso televizorių pavogtų, butą apkraustytų, užraktą išlaužtų Maskvoje ar Leningrade, mes nesistebėtumėm. Rusiškiai miestai, tad ir vagys rusai.

Kitomis akimis sutinkame žinias apie tokias vagystes Vilniuje.

Komjaunimo Tiesos (Nr. 207) korespondentas J. Savalkovskis penkių skilčių rašiniu aprašo, kaip Vilniaus rusai ir Vilniaus rusų televizorius vagia!

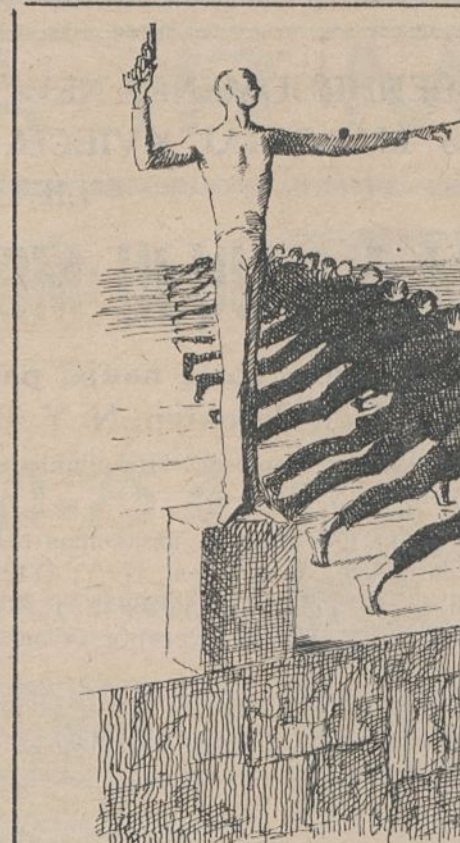
Buvo taip. Tulas Pavlik, kolektyvinio butnamio įnamis ir jo žmona išėjo į darbą ir nežinodami, kuris pirmas grįš namo, nes įmonėje gali staiga suorganizuoti 'politinio švietimo' paskaitą po darbo valandų, buto raktą padėjo į elektros skaitiklio dėžę.

Tuo tarpu, Nikalėjus ir Vera Gorodničenkai, pagal gero detektyvinio romano einančius Pavlikus. Vos iš nusiutolino, Gorodničenkai stvėrė raktą iš elektros skaitiklio dėžės, atsirakino duris ir ... Pavlikų televizorius pateko į Gorodničenkų 'valdymą'.

Skubomis pasišvaistę po Pavlikų butą, vagiškai surado stalčiuje paslėptus 3,780 rublių. Prie grobio primetė dar nailoninius lietpalčius ir moterišką megstinį.

To dar mažą. Gorodničenkai išplėšė iš kalendoriaus lapelį ir užrašė: 'Dėkojame už dėmesį'...

O iš Klaipėdos atvykusi Kovaliova 'operavo' atsilankymais į sanėlius. Sumanus gyventojai dabar įsitaiso gana modernišką aliarmo signalizaciją. Kada vagis

Sovietiška "soclenktyniavimo" darbo sistema - darbininko pražūtis.

LIETUVIŲ TAUTOS ATSPARUMAS

(4)

ST. PERMINAS

Autoriai skelbia, kad krašto gyventojų pragyvenimo šaltinis yra darbas. Kategoriskai išmestas kapitalistinio pavyzdžio krašto pragyvenimo būdas iš rentų, iš pajamingo turto. Darbu vadinamas išpareigojimas eiti pareigas. Čia yra mechaniniai, intelektualiniai ir kultūriniai darbai. Bendras tokių sistemų pobūdis (sovietinis išsireiškimas, iš rusų kalbos) 'užimtumas'. Asmuo turi būti 'užimtas' tam tikrą valandų skaičių, kad gautų už tai atmokėjimą. Tad 49,2% gyvena iš darbo.

50,8% yra nepasiekę darbingo amžiaus, arba iš to amžiaus išėjo. Pensininkai sudaro 14,4%. Besimokančiųjų skaičius daug dirbančiųjų. Žemės ūkyje dirbančiųjų skaičius mažėja. Reikšmingas labai nesveikas. Tai bėgimas į miestą. Tai, kartu, irodymas, kad per 30 metų nesugebėta žemės ūkio paversti žmonėms patrauklia darbo šaka. Tradicinio žemės ūkio darbuotojų tipą išnaikinus, dabar žemės ūkio darbininkas pasidarė besiblaškas valstybinio kumetyno inamis.

Bendrame darbo pasiskirstyme darbininkai sudaro 54%, tarnautojai -- 19%, kolūkiečiai -- 26%. Įdomu, kad surašymo (1970 mt.) procese figūravo specialios grupės: 'nekooperuoti amatininkai' ir 'kulto tarnai'. Šie asmenys yra lyg 'atlaikos'. Bet ir ši grupė sudarė 0,4%.

Į atlyginimą, savaime aišku, veikia darbo kvalifikacijos, išsimokslinimas. Nepriklausomybiniais metais reikšmingai padidėjo visuotinio raštingumo link. Ir dabar to periodo mokyklos sudaro išpūdingiausius statybinius ansamblius. Kaip ir visame pasaulyje, ok. krašte nenutrūko žmonių veržimasis į mokslą. Tačiau smarkiai jaučiasi režimo rikiuojamoji ranka, neduodanti mokslo šakos pasirinkimo laisvės, bet galinai 'nukreipianti' studijozą ten, kur jaučiasi 'speco' stoka. Industrija atnešė daug inžinierinių bei techninių profesijų. Jas užpildyti, atrodo, pasidarė didžiausias kompartijos rūpestis. Todėl veikia daug specialiųjų komisijų-komisijų, kurios 'nukreipia' jauną žmogų ten, kur netrukus bus reikalingas jo sugebėjimas.

Mokslo kvalifikuotumas nepalyginamas su nepriklausomybinio periodu. Inžinieriais vadinami siauros specialybės žinovai, kokius tada paruošdavo technikos mokyklos, arba, net, amatų mokyklos. Skubūs, be uni-

versalinio lavinimo, yra kiti kursai. Todėl aukštojo mokslo diplomantai ok. krašte yra visai kita grupė, kuri nepriklausomybiniais metais buvo vadinama aukštojo mokslo diplomantai.

Impozantiškai atrodo rodikliai, kad dirbančiųjų tarpe yra 85 tūkst. aukštojo mokslo asmenų, 129 tūkst. vidurio mokslo, ir kt. Tačiau gamyklų darbą itin siaurai specializavus, žmonės išmoksta ir sugeba darbą varyti. Bendras civilizacijos vaizdas, neabejotinai pakilo kaimo. Švietimas eina mokyklų 'sustambinimo' keliu. Mažieji kompleksai jungiami. Susiformuoja didžiulės, kelių šimtų ir tūkstančių moksleivių bei studentų, mokyklos. Reikšmingas yra moterų % moksliniame pasaulyje. Auščiausia specialisto kategorija yra mokslo darbuotojas. Tokių yra apie 10,000. Bet iš jų yra tik 218 mokslo daktarų.

Darbo žmogus reikalingas gero maisto. Statistika rodo, kad šalis parūpina (statistikos eile) mėsos, pieno ir jo produktų, žuvies, kiaušinių, cukraus, bulvių, daržovių, grūdų produktų. Paskaičiavus davinius, vienas asmuo gali turėti pusę amerik. svarų dienai, porą kiaušinių kas trečią dieną, apie porą svarų bulvių kasdieną, ir neįtikėtinais daug cukraus -- 54 svarų metams! Su šitokia dieta dirbančiam, žmonės ... stato komunizmą.

Kultūrinės buitinės pasiskirties reikmenų jie turi: radijo imtuvų šimtui šeimų -- 75, televizorių -- 53, šaldytuvų -- 36, skalbimo mašinų -- 51, dulkių siurblių -- 19. Tad, nors skelbiama, kad šalis tapo labai supramoninta, buitinės pramonės dirbinių ir dabar, po 30 režimo metų be galo trūksta. Civilizacinė pažanga ateina viešose poreikio būdu. Pav. 62 miestai jau turi vandentiekį, 55 miestai įsivedė kanalizaciją.

Sovietinei santvarkai labai būdingas yra reklamacinis susirūpinimas stambmenomis, buities smulkmenų ignoracija. Pav. spauda gali ilgai rėkauti apie melioraciją kolūkio laukuose, nepastebėdama, kad kolūkio vaikai nebeturi tinkamų batelių rudens žvarbe mokyklą pasiekti.

Taip atsitiko ir čia apžvelgiamoje knygelėje. Matome lenteles, dėstančias apie muziejus ir kinoteatrus, bet nerandame buitinių krautuvų tinklo ir prekių asortimento vaizdo. Juo labiau, nesužinome pragyvenimo indek-

so santykio su gaunamais uždarbiais. Ir, kas itin būdinga, lieka visiškai nežinoma atlyginimų indeksas. Gerbūvio vaizdai sudaryti, kiekvienos laisvos valstybės statistika mielai pateikia žinių: uždarbis vs. pragyvenimo kaina.

Šito sovietinis režimas negali atskleisti, nes atlyginimų disproporcija gali išduoti, kad atlyginimai sudaro klasinius skirtumus 'beklašėje' sovietinėje masėje. Sovietai mielai (šioje statistinėje knygutėje netgi individualiai) pristatė, kas amžiumi seniausias. Bet jie gali pasakyti, kas dosniausiai atlyginamas? Tai 'valstybinė paslaptis'! Ir paslaptis dėl to, kad 'nepapykintų mažutėlių'. Vyresniesiems komunizmo statybos varovams supilama dešimtys tūkstančių rublių. Mažiukams šykščiai skaičiuojamos ir kapeikėlės.

Tačiau 'materialinės gėrovės' indeksus stengiasi parodyti netiesiogiai. Nurodoma indėlių taupomiosiose kasose didėjimas, automobilių, motociklų pirkimo skaičiai, bendri 'nacionalinių pajamų' skaičiai. Griaunant vieniems, žmonės iškraustomi į butus. Tad, rašoma apie tuos, kas iš vienkio įvairytas į daugiabutį: 'jis pagerino savo buitines sąlygas'.

(Bus daugiau)

Greitesniam pašto korespondencijos gavimui, Dirva pašte išsinešomavo pašto dėžutę -- P. O. Box 03206, tad siųsdami Dirvai laiškus, korespondencijas ar pinigus, adresuokite:

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

PUNCH PRESS

PRES BRAKE

DAY AND NIGHT SHIFTS OPENINGS.
OVERTIME COMPANY PAID
FRINGE BENEFITS. Excellent
working conditions, high weekly salary plus many fringe benefits. Apply in person.

REX HINGE CO.

1540 COIT AVE.

CLEVELAND, OHIO

(88-94)

DIE CAST DIE DESIGNERS
Opportunity for a qualified die cast designer and checker in the progressive engineering department of a rapidly growing company. Excellent working conditions, high weekly salary plus many fringe benefits. Apply in person.

LESTER IND. INC.

25661 CANNON RD.

BEDFORD HEIGHTS, OHIO

1000 FT. EAST FROM I-271

AT ROCKSIDE EXIT

An Equal Opportunity Employer

(88-94)

WANTED EXPERIENCED
SHEET METAL LAYOUT MAN
PUNCH PRESS OPERATOR
TURRET PRESS OPERATOR
Must be able to read blue prints.

PROTO METAL CO.

1473 E. 361 ST.

EASTLAKE, OHIO 44094

ASK FOR MR. WHITE

(88-94)

1st Class Skilled

WELDERS

SHEET AND PLATE FABRICATORS

Steady work for qualified help and fringe benefits.

GRABER METAL WORKS

9664 Akira Rd.

North Royalton, Ohio

216-237-8422

(94-96)

New Yorke minės persekiojamuosius ir nukentėjusius

Lietuviai laisvajame pasaulyje vis dažniau ir jautriau atsimeina savo persekiojamuosius brolius ir sesutes. Pamaldomis katedrose, parapinėse bažnyčiose, o salėse ir aikštėse minėjimais ir protestais. Didingi minėjimai buvo Detroite, Chicagoje, Clevelande, Philadelphijoje, Worcester, Los Angeles, Hartforde, Bostone ir daugelyje lietuvių parapijose. Lietuvės katalikės moterys, energingai veikiančios savo L.K.M. Kultūros Draugijoje New Yorko apylinkėse pradėjo minėti Persekiojamą Bažnyčią malda, susirinkimais, o dabar jau septinti metai mini koncertu. Ši minėjimą rengia sutelktinėmis jėgomis su Lietuvių Katalikų Religine Šalpa.

Vieši tikinčiųjų susirinkimai užtarti persekiojamais ir nukentėjusiais dėl Kristaus ir Tėvynės meilės gali padėti laimėti laisvę. Šiandien nemažiau yra naikinami tikintieji kaip ir anksčiau. Apie tai teisingai rašė Sacharovas: 'Religijos slopinimas ir tikinčiųjų persekiojimas, kuris neatleidžia ir brutaliai tęsiamas Sovietų Sąjungoje, be abejojimo, yra vienas iš sunkiausių nusikaltimų prieš žmogaus teises. Religinis įsitikinimų ir religinio gyvenimo laisvė yra viena iš nelyčių žmogaus asmens laisvių. Deja, kaip tik paskutiniaisiais mėnesiais iškilo liūdnai naujo antireliginio persekiojimo pavojai, ypač, tai pastebima Pabaltijo kraštuose'.

Didingas minėjimas koncertas rengiamas naujame lietuvių pastangomis atidarytame Kultūros Židinyje -- 1973 m. gruodžio 16 d., sekmadienį. Rengėjai visuomet stengiasi iškelti minėjimo prasmę -- idėją. Todėl pradžioje visuomet esti paminiama persekiojamieji, nukentėję, žuvusieji kovoje už savo ir Tėvynės laisvę. Pritaikytą žodį pasakys energinga lietuvė Dr. Prof. A. Šlepetytė-Janačienė, Liet. Kat. Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos pirmininkė. Koncertinę programos dalį išpildys dvi iškiliosios menininkės -- dainininkė Irena Stankūnaitė, akompanuojant savo tėvui J. Stankūnui ir pianistė Aldona Kepalaitė. Jos skirs savo muziką tikintiesiems, kovūnams už Lietuvos ir sąžinės laisvę.

Minėjimo - Koncerto programa bus kviečiama išgyti lietuviškų plokštelių: 'Šiluva' ir lietuvišką knygą. Žodžiu minėjimas rengiamas didžiai svarbia idėja ir norima, kad lietuviai tai įvertintų ir skaitlingai dalyvautų. O kaip gražu būtų, kad organizacijos taip pat dalyvautų ir vieningai pareikštumėm savo ryžtą neapleisti vargę ir okupacijoje esančių tautiečių, bet mes su jais ir su jų vargais.

Kad sutelktinis parengimas būtų malonus ir atsimintinas, todėl gerosios LKM kultūrininkės mielai priims dalyvius kavute.

Rengėjai visus kviečia ir visų laukia.

LKRS ir LKMKD

SUKAKTUVINIS KONCERTAS

New Yorko vyrų choras "Perkūnas" savo gyvavimo dešimtmetį mini didingu koncertu, kuris įvyks ateinančių metų sausio mėn. 19 d. naujai pastatytoje Kultūros židinio salėje. Programoje choras, solistai ir simfoninis orkestras, dirigentas muz. Vyt. Strolia.

Choras suorganizuotas 1963 m. Dabar chorui vadovauja muz. Vyt. Strolia. Savo repertuare turi virš 80 įvairių lietuvių ir svetimųjų kompozicijų.

Choro valdybą sudaro pirm. Z. Jurs, ūkio vadovas V. Labutis, išd. G. Rajeckas, sekr. St. Vaškys, archyvo vedėjas J. Jankus ir gaidų reikalams valdybos narys P. Putinas.

Laukiama, jog lietuvių visuomenė gausiai atsilankys į šį tikrai vertingą koncertą. (sv)

PATVIRTINO JAV LB KRAŠTO VALDYBĄ

JAV LB Tarybos nariai patvirtino Krašto Valdybos pirmininko Juozo Gailos pristatytą Krašto Valdybą. Balsavimai buvo slapti ir atlikti korespondenciniu būdu. Tarybos prezidiumui Detroite buvo gražinti 45 balsavimo vokai, iš jų 5 dėl įvairių priežasčių nepripažinti. Rezultatai balsus suskaičiavus buvo sekantys (už, prieš ir susilaikė): Ri-

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA IR APYLINKĖS MALONIAI KVIEČIA VISUS NEW YORKO IR APYLINKĖS LIETUVIUS!

1974 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO BALIŲ,

kuris įvyks pirmą kartą naujai pastatytame Lietuvių Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Baliaus pradžia gruodžio 31 d., 9 val. vak.

Lietuviškam skonyje, ponios E. Mickeliūnienės paruoštos, vaišės. Šampanas ir stipresni gėrimai ant stalo. JOE THOMAS orkestras.

Vietos prie stalų (10 asmenų) užsakomos nevēliau, kaip iki gruodžio 27 d. pas: K. Bačauską (visą dieną) — 84-55, 86th Ave., Woodhaven, N. Y. 11421 Tel. 846-5543; V. Padvarietį (vakarais) — 87-40, 127th St., Richmond Hill, N. Y. 11418 Tel. 847-5619; R. Radzivanienę (visą dieną) — 84-16, 110th St., Richmond Hill, N. Y. 11418 Tel. 441-9720; A. Reventą (visą dieną) — 87-66, 95th St., Woodhaven, N. Y. 11421 Tel. 441-9725.

Automobiliai pastatomi Lietuvių Kultūros židinio kieme, nemokamai. Įėjimo auka asmeniui — \$20.00 ir jaunimui iki 18 metų, tėvų globoje — \$10.00.

mas Česonis 32-6-2, Antanas Gailiūšis 31-6-3, Algimantas Gečys 31-8-1, Vytautas Maciūnas 31-6-3, Petras Mitalas 31-6-3, Antanas Novasaitis 31-7-2, Balys Raugas 30-7-3, Aušra Mačiulaitytė Zerr 30-7-3, Stasys Rudys 30-7-3. (rs)

VIENIAUS MINĖJIMAS ELIZABETHE

Ši svarbi 650 metų Lietuvos sostinės įkūrimo sukaktis bus minima gruodžio mėn. 16 dieną, sekmadienį, 269 Second Street, Elizabeth, New Jersey. Po vienuoliktos valandos pamaldų visi persikelsime į Lietuvių Laisvės salę. Paskaitą apie Vilnių skaitys ir skaidrėmis jo praeitį paryškins prof. Jonas Puzinas. Be to, programoje taipgi matysime Elizabetho Seštadieninės Dr. V. Kudirkos vardo mokyklos mokinius ir New Jersey tautinių šokių grupę "Liepsna".

Kviečiame ne tik Elizabetho bet taipgi ir kitų miestų kaimynus šiam minėjime gausiai dalyvauti. Pradžią 12 val. 30 min. Rengia LB Elizabetho Apylinkė.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

• Kun. prof. Antanas Rubšys, šv. Rašto profesorius Manhattan College, New York, Kalėdų atostogų atvyksta į Los Angeles ir čia atšvės savo kunigystės 25-rių metų jubiliejų. Pranas ir Nancy Speecheriai, profesoriaus sponseriai ir dideli jo gerbėjai, ta proga rengia jam pagerbimą.

Kun. Rubšys į kunigus buvo įšventintas 1948 m. gruodžio 18 dieną Romoje. Jis turi du mokslo laipsnius iš teologijos ir šv. Rašto. Jis yra dėstęs šv. Raštą San Diego Kunigų Seminarijoje ir nuo 1957 m. profesoriauja Manhattan kolegijoje ir laiks nuo laiko skaito specialų šv. Rašto kursą Didžiojoje New Yorko Archidiecezijos Kunigų Seminarijoje. Be to, jis yra dalyvavęs keliose mokslinėse kelionėse į šv. žemę ir kasinėjimuose. Nesuklysimė pasakę, kad kun. A. Rubšys, kuris visą savo gyvenimą ir energiją skiria šv. Rašto studijoms bei jų problemoms. Jis nemažai straipsnių iš šios srities yra paskelbęs amerikoniškoje ir lietuviškoje spaudoje.

• Los Angeles lietuvių radijo valandėlės programa nuo pusės valandos laiko pailginta iki vienos valandos. Dabar ši valandėlė girdima

"DAKTARAS", KURIS GYDO BE VALERIJO NO LAŠŲ

RAIMUNDAS LAPAS

Užpraitas sekmadienis Chicagoje buvo neįprastas -- ypatingai šilta popietė ir geras ūpas žmonių. Kodėl? Kadangi 3:30 popiet susirinko būrys Chicago lietuvių Tautiniuose Namuose pabūvoti su rašytoju Aloyzu Baronu, žinomu rašytoju ir dienraščio Draugo 'juokus ir daktaru'. Salėje susirinko pora šimtų žmonių -- dailininkų, rašytojų, žurnalistų, Barono draugų bei gerbėjų. Programą atidarė Zita Visockienė, padėkodama LT Namų ir Moterų Federacijos vardu už atsilankymą. Toliau buvo pakviestas rašytojas Marius Katiliškis, kuris retai scenoje nepasirodo, pasakyti kelius žodžius apie kolegą Baroną. Rašytojas pasisakė, kad jeigu būtų paprasčiau kalbėti apie kita, nebūtų kalbėjęs, tačiau juodu su Baronu yra draugai per 40 metų ir todėl sutikęs kai ką papasakoti. 'Jeigu jums gerbiamieji nepatiks mano kalba, tai turėsite vis tiek pakentėti, o Aloyzas galės man į akį duoti už tai'. Bet Aloyzas nedavė Mariui į akį. Katiliškis gražiai prisiminė jo gyvenimą, pradedant nuo jaunystės Vabalninkų miestelyje prie Vabalos upelės. Iš tos vietovės ir gimė žinomas 'Bals Pavabalys'.

Programos pagrindinis kalbėtojas kaip tik ir buvo rašytojas Aloyzas Baronas. 'Nežinau kodėl aš čia esu -- nei tai mano gimtadienis, nei premijos nelaimėjau, gal tai mano laidotuvis?'. Laidotuvis tai tikrai nebuvo -- nebent laidotuvių mūsų visų rūpesčių tuo momentu, nes visi 'mirė iš juoko'. Prelegento tema -- gyvenimas. Baronas nušvietė savo gyvenimo sunkumus, laimėjimus, savo pirmą beletristinį bandymą -- novelę, kuri per kelis numerius buvo atspausdinta Kaune išleistame Darbininke. 'Neprisimenu apie ką ten rašiau, tik atsimenu, kad laikraštis buvo menkutis, neturėjo jokių bendradarbių. Gal todėl ir mano novelė paėmė, nes neturėjo jo geresnio spausdinti. Už tai honoraro negavau'.

Stebėdami toliau Barono gyvenimą, matome kaip jam pasisekė Vokietijoje išspausdinti pirmą novelę 'Bėgiai'. Rašytojas žitkevičius nepaprastai apsidžiaugė šia novele ir žiburėliai ją išspausdino.

'Yra nuodėmė nerašyti jei gu tik pajėgi'. Taip vieną sykį a.a. prelatas I. Albavičius

sakė rašytojui Baroniui. Kaip džiugu, kad rašytojas Baronas tą nuodėmę neįvykdė. Nesykį kyla klausimas 'kodėl rašai?' Pats Baronas į tai negali atsakyti, išskyrus apie vieną savo parašytą knygą 'Vėjas lekia lyguma'. Vieną šeštadienio popietę rašytojas nuvežė savo vaikų į Cicero biblioteką. Ten vaikai ieškojo knygos apie astronautus, o pats Baronas nuėjęs į centrinę bibliotekos dalį, ir žiūrį į 'B' skyrių. Ir pasigalvojo: 'O kodėl nieko nėra apie mūsų partizanus čia parašyta. Ne, čia turi būti'. Ir štai jam kilo mintis parašyti knygą 'Vėjas lekia lyguma'. Juk jaunimui reikėjo šią knygą, nors recenzentai nekreipė dėmesio or recenzavo kaip paprastą knygą. Maždaug tuo laiku buvo atbė-

gęs jūrininkas Paltanavičius. Kolega Vl. Ramojus Baroniui paskambino telefonu, kviesdamas tą jūrininką pamatyti. Per smarkų lietu iš Cicero keliavo Baronas į Jaunimo Centra. Susipažino. Jūrininkas paklausė: 'O kada gi jūs į Ameriką atvykote?'. O Baronas atsakė: 'Nugi kaip visi kiti'. 'O ne, jūs atvykęs vėliau, nes visus karus ir kautynes matėt per II Pas. karą! Tuo tarpu, Baronas nieko nematė, o žinias buvo surinkęs iš Daumanto duomenų. Rašytojui gražus komplimentas, ir prašė, kad jūrininkas tai į viešumą parašytų. Jis prižadėjo, bet to nepadarė.

Labai gražiai buvo paskaityta šio veikalo ištrauka jauno aktoriaus Andriaus Barausko.

Net nepastebėjau kaip greitai popietė prabėgo, besilinksminant Lietuvių Tautiniuose Namuose. Linkime mūsų Doktorui Aleliūnui ir toliau mus visus gydyti -- tik ne valerijonų lašeliais, o gardžiu juoku!

TAUPLYKITE DABAR

SANTAUPŲ, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO,
NEŠ NUOSIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
7% — 4 yr. Certificates (Min. \$5,000)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

MINĖJIMAS-KONCERTAS PERSEKIOJAMAI BAŽNYČIAI LIETUVOJE PAMINĖTI

1973 m. gruodžio 16 d.
sekmadienį, 4 val. p. p.

Lietuvių Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y.

Programa:

Susitelkimas-minėjimas — kun. L. BUDRECKAS.
Žodis — dr. prof. A. ŠLEPETYTĖ-JANAČIENĖ.
Solistė IRENA STANKŪNAITĖ.
Pianistė ALDONA KEPALAITĖ.
Pianu palydės JUOZAS STANKŪNAS.

Dalyvaudami pagelbėsite persekiojamiems. Prieš pat koncertą 3:30-4 val. bus 2 lietuviai, jie turės lietuvišką ženklelį, su automobiliais Cypress Ave. ir Jamaica Ave. ir nuveš į koncertą.

Rengėjai:

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa
Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija

KŪRYBA IR MOKSLAS

Foto montažas iš II Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo, įvykusio š.m. lapkričio 21-25 d. Chicagoje.

Nuotraukos P. MALĖTOS ir A. PLAUSINAČIO

II Mokslo ir Kūrybos simpoziumo atidaromame posėdyje dalis publikos.

Juozė Daužvardienė, Lietuvos gen. konsulė Chicagoje, sveikina simpoziumo rengėjus ir kviečia visus mokslo darbuotojus stipriai jungtis į Lietuvos laisvės darbus.

Inž. dr. P. Mažeika, arch. A. Kerelis ir inž. dr. J. Gimbutas mokslo ir kūrybos simpoziume.

Inž. J. Jurkūnas, II Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo org. techninės komisijos pirmininkas, kalba atidarymo posėdyje.

Dr. A. Klimas, germanistikos ir kalbotyros profesorius Rochesterio universitete, kalbotyros grupės posėdžio metu skaito paskaitą 'Generatyvinė gramatika ir lietuvių kalba'.

Dr. Vytautas Vardys, II Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo programos pirmininkas ir rengimo darbų koordiniatorius.

Simpoziume kalbotyros paskaitos buvo gausiai lankomos. Čia matome prof. dr. lituanistą P. Joniką, kuris pareiškė savo džiaugsmą: 'Už taip gražiai pravestą posėdį, turįingas ir įdomias paskaitas, kurias skaitė jaunosios kartos lituanistai, o ypatingą pagarbą ir padėką prof. dr. Schmalsteigui taip gražiai išmokusiam lietuvių kalbą'.

II Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo, įvykusio Chicagoje š.m. lapkričio 21-25 d. techninė - organizacinė komisija. Iš kairės: arch. A. Kerelis, J. Stulpinienė, inž. J. Jurkūnas, L. Dargienė, dr. D. Giedraitis ir inž. J. Rimkevičius.

Inž. dr. Stepas Matas, greičtųjų mokslų, technologijos ir architektūros programos pirmininkas.

Dr. Dėkija J. Valiukėnaitė paskaitoje: 'Jurgis Baltrušaitis ir William Blake tarp mistikos ir humanizmo'.

Prof. dr. W. R. Schmalsteig, Pensilvanijos valstijos universiteto slavų kalbų departamento vedėjas, kalbotyros grupės posėdžio metu skaito paskaitą 'Keli baltų ir tocharų kalbų pa-našumai'.

II Mokslo ir kūrybos simpoziumo atsisaukimas mokslo laisvės reikalu

Šiaurės Amerikos lietuviai, aukštųjų mokyklų dėstytojai ir mokslinių institucijų darbuotojai, susirinkę antrajam moksliniam suvažiavimui Chicagoje 1973 m. lapkričio 21-25 d.,

Sveikina Lietuvos mokslininkus, dėstytojus ir studentus, kurie toliau ugdo Lietuvos mokslo ir akademinio gyvenimo tradicijas, pradėtas prieš keturis šimtus metų ir tęstas nepriklausomoje Lietuvoje;

Vertina Lietuvos mokslininkų mokslo darbus; bet taip pat reiškia didelį susirūpinimą Lietuvoje tebedidėjančia ideologine - politine priespauda, dėl kurios sumažėjo Lietuvos mokslo žmonių kontaktai su tarptautiniais mokslo židiniais ir tebeaplieka labai sunkus pasikeitimai moksline ir kultūrine informacija;

Protestuoja prieš padažnėjusį intelektualų persekiojimą, pasireiškusį naujais paskrų mokslo žmonių suėmimais;

Solidarizuoja su Amerikos Valstybių ir Kanados mokslininkų įsitikinimu, jog mokslinės kūrybos ir tarptautinės komunikacijos varžymas kenkia pasaulio taikai ir geresnių tarptautinių santykių sukūrimui.

II Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo proga suruoštame susipažinimo vakare Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Iš kairės: dr. Antanas Butkus, dr. Austė Vygantienė, dr. Marija Gaizutienė ir dr. Jonas Maurukas.

Hamiltono lietuvių dramos teatras 'Aukuras' gastroliavęs Detrote ir dideliu pasisekimu suvaidinęs naujame Kultūros Centre Vytauto Alanto komediją 'Šiapus uždangos'. Nuotraukoje komediją vaidinusių artistų grupė: Algirdas Ulbinas, Liuda Stungevičienė, Marytė Kalvaitienė, Antanas Laugalys, kolektyvo vadovė ir režisierė Eena Dauguvietytė, Kazimieras Bungarda ir priešaky sėdi Alfonsas Stanevičius.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

LIETUVIŲ FONDO VAJUS

Lietuvių Fondo Vajaus Komitetas išsiuntinėjo virš 1500 laiškų Detrote gyventojams ragindamas juos įsijungti į Lietuvių Fondą ir tapti jo nariais.

Detroitui yra paskirta \$100,000 kvota. Detrote Lietuvių Fondo Vajaus komitetas nuoširdžiai stengėsi šią kvotą išpildyti. Jis ruošė vakarienes, koncertus ir meno parodas. Rašė spaudoje ir kalbėjo per radijo valandėles. Jau ne kartą rašė laiškus ir asmeniškai prašė įsijungti į L. F. gretas.

Tačiau tik 240 detroitiešių įstojo į L.F. ir jam suaukojo 49,284 dol. O kur kiti? Ar Detrote yra tik 240 lietuvių? Ir pilnos jų karto-tekos, tur būt, niekas neturi.

L.F.V. Komitetas išsiun-

tinėjo virš 1500 laiškų, bet bus dar daug tokių, kurie tokių laiškų negaus. Dirvos korespondentas irgi yra to komiteto narys ir visiems, kurie tik norės tapti L.F. nariu mielai patarnaus. Čekius rašyti Lithuanian Foundation vardu ir siųskite L.F. Vajaus komiteto pirmininkui Vytautui Kutkui, 1636 Scotten Ave., Detroit, Mich. 48209 arba man -- Antanas Grinius 1558 Hubbard Ave., Detroit, Mich. 48209, arba kitiems komiteto nariams.

L.F. pagrindinis kapitalas yra neliečiamas, o pelnas skiriamas lietuvių švietimui, mokslui, kultūrai remti, skatinti bei ugdyti. Iš to pelno jau paskirta 244,505 dol. knygos leisti, liuanistinėms mokykloms, mokyklos vadovėliams ir priemonėms.

KALĖDINĖS DOVANOS

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau. Siūlo labai aukštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1973.

3¼ jardo puiki vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 jardai stora crimplene medžiaga moteriškam kostiumėliui, arba moteriškam paltui, vyriški nailoniniai marškiniai, arba bliuskutė, vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis. 1 vilnonė gėlėta skarelė, 2 gėlėtos nailoninės skarelės, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilninių, arba nailoninių kojinių, 2 jardai crimplene medžiaga suknelei, arba 1 sv. vilninių mezgimui siūlų, 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė, 20 angliškų cigarečių. Kaina su įskaičiuotu maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$140.00.

Maisto siuntinius sudarome sulyg pareikalavimų. Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį siūlome šiuos dalykus.

3¼ jardo labai gera angliška kostiuminė medžiaga	\$45.00
Stora su ornamentais crimplene medžiaga	
1 jardas	\$ 6.00
Crimplene medžiaga, suknelėms, 1 jardas	\$ 5.50
Nailoninis kailis moteriškam paltui	\$33.00
Dirbtinis mink, moteriškam paltui	\$54.00
Vilnonė žieminių paltui medžiaga	\$36.00
Vilnonė gėlėta skarelė	\$ 8.00
Komplektas mot. nailoninių apatinių	\$ 9.00
Perukai, įvairių spalvų	\$30.00
Nailoniniai marškiniai	\$ 9.00
Vilnoniai arba Acryleno nertiniai	\$19.00

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiūsti.

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.
Telef. 01 739 8734.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

Taip pat L.F. remia lietuvių organizacijas, jaunimą ir studentus. Duoda stipendijas ir moka premijas.

Visi inaišai į L.F. yra atleidžiami nuo pajamų mokesčių ir kiekvienas narys turi tiek balsų kiek jis yra įnešęs šimtinių. Tačiau inaišus galima pradėti mokėti ir mažesnėmis sumomis, kaip kad 100 dol.

L.F. šiuo metu turi 3300 narius ir jie jam suaukojo 850,000. Kaip matote visai mažai betruksta iki milijono.

ŠIAPUS UŽDANGOS

Hamiltono Lietuvių Dramos Teatras Aukuras gruodžio 1 d. Naujame Kultūros Centre suvaidino rašytojo Vytauto Alanto 3-jų veiksmų komediją 'Šiapus uždangos'. Režisavo Elena Dauguvietytė - Kudabienė.

Prieš uždangai pasikeliant išėjo į priekį LB valdybos narė Stasė Smalinskienė ir susirinkusiuosius paprašė atsisijungti prisiminti ir pagerbti neseniai Detrote mirusią aktorę ir režisierę Zuzaną Arlauskaitę - Mikšienę.

'Šiapus uždangos' komedijoje vaidino: Alfonsas Stanevičius, Marytė Kalvaitienė, Elena Dauguvietytė, Algirdas Ulbinas, Liuda Stungevičienė, Kazimieras Bungarda, Antanas Laugalys.

Sceną paruošė -- Kazimieras Mikšys, butaforija -- Ados Petraitienė, scenos paveikslai -- Liudos Stungevičienės ir Aldonos Volungienės, grimas -- Stasio Ilgūno.

'Šiapus uždangos' komedija tai užfiksuotas žmonių gyvenimas. Rašytojas Vytautas Alantas vykusiai ir gerai tą gyvenimą pavaizdavo, o dramos teatro Aukuras aktoriai jį mums puikiai perdavė -- suvaidino. Komedijoje buvo pavaizduota šeimų gyvenimas, kuriame matėme intrigas, pinkles, kiršinimus, muštynes, skrybas ir susitaikymus.

Vaidinimui pasibaigus į sceną buvo iškviestas ir komedijos autorius Vytautas Alantas.

Aida Smalinskaitė ir Linas Mikulionis rašytoją Vytautą Alantą ir režisierę Eleną Dauguvietytę apdovanojo gėlėmis. V. Alantui sugiedota ilgiausių metų Vytautas Alantas savo tartame žodyje pasakė: 'Mačiau šio mano veikalo premjerą Toronte ir šiandieną matau čia. Džiugu šį vaidinimą matyti antrą kartą čia pas mus ir tenka džiaugtis, kad šis teatras padarė tokią didelę pažangą'.

LB Detrote apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas padėkojo rašytojui Vytautui Alantui, režisieriui Elenai Dauguvietytei ir visam teatro kolektyvui už pastatymą šios įdomios komedijos.

Vaidinimams pasibaigus salėje vyko šokiai, kuriems grojo Rimo Kaspučio orkestras. Taip pat veikė bufetas. Į Kultūrinį Centrą buvo atvykę ir komedijos žiūrėjo virš dviejų šimtų žmonių.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Gruodžio 2 d. gražiai paminėta Lietuvos Kariuomenės 55 metų atkūrimo sukaktis.

10:30 šv. Antano bažnyčioje kun. Kazimieras Simaitis atlaikė šv. Mišias ir pasakė apie Lietuvos kariuomenę gražų pamokslą. Mišiose dalyvavo organizacijos su 7 vėliavomis. Jas tvarkė ir į bažnyčią įvedė jūrų šaulių 'Švyturio' kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus.

12:00 val. Lietuvių Namuose vyko akademija, meninė dalis ir pietūs. Akademijos programą pravedė Mykolas Vitkus. Vėliavų įnešimą tvarkė Romas Macionis. Amerikos himną sugiedojo solistas Pranas Zaranka, jam akompanavo Rimas Kasputis. Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: mjr. Kazys Daugvydas, kpt. Stasys Šimoliūnas, dr. Vincas Misiulis, viršilos Bronius Tatarūnas ir Kazys Špakauskas.

Invokaciją sukalbėjo kun. K. Simaitis. Atsisijungimo ir susikaupimo minute buvo pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės.

Akademijoje Kazys Daugvydas kalbėjo tema: 'Šiandien pritaikintų minčių apžvalga' ir LŠST ev pirmininkas Vincas Tamošiūnas -- savo prisiminimus: 'Į laisvę didvyrių pėdomis'.

Meninėje dalyje Taura Zarankaitė padėklavo šventei pritaikintą Jono Aisčio eilėraštį ir Galinos Gobiėnės vadovaujama tautinių šokių grupė Šilainė pašoko tris tautinius šokus: Jankei, Jurginėi ir Gyvatvarą. Šokiams grojo Antanas Poškus. Garbės prezidiumo svečiai ir programos atlikėjus sol. Praną Zaranką, Taurą Zarankaitę, Galiną Gobiėnę ir Antaną Pošką birutininės Kristina Daugvydienė ir Cicilija Balsienė papuošė gėlėmis. Akademija baigta Lietuvos himnu.

Pietų programą pravedė Alf. Šukys. Į kariuomenės šventės minėjimą negalėdamas atvykti raštu sveikino LB apylinkės pirm. Jonas Urbonas. Pietų metu kalbėjo rašytojas Vytautas Alantas, Stasys Šimoliūnas, Kazys Daugvydas paskaitė savanorių eilėraštį ir ant galo Viktoro Permimo parašytą eilėraštį paskaitė aktorius Henrikas Dūda.

Šventei pyragus kepė ir aukojo birutininės, o valgius gamino ir svečius aptarnavo: Kostancija Kirvilaitienė, Stasė Vyčienė, Valerija Šulčienė ir Marija Kinčienė.

Minėjime dalyvavo virš dviejų šimtų žmonių, o pietuose 120 žmonių.

• Michigan Apygardos suvažiavime gruodžio 2 d. išrinkta šio sąstato valdyba: pirm. Jonas Urbonas, vicepirm. Pranas Tarūta, sekr. Vytautas Petrulis. Į Kontrolės Komisiją išrinkti: Česlovas Staniulis, Leopoldas Heiningas ir Balys Gražulis. Apygardos suvažiavime dalyvavo JAV LB pirm. Juozas Gaila.

• SLA 352 kuopos gruodžio 2 d. susirinkime perrinkta ta pati 1974 metams valdyba: Petras Januška -- pirmininkas, Vacys Kriaučiūnas -- vicepirm., Elžbieta Jodinskienė -- finansų sekretorė, Henrikas Dūda -- sekretorius, Antanas Norus -- išdininkas, Mykolas Balčiūnas ir Bronius Burba -- išdo globėjai, Jonas Balnionis --

tvarkdarys, Antanas Grinius -- duopos korespondentas.

Dr. Martyna Miškinis ir dr. Al. Pakalnis kuopos daktarai kvotėjai.

• Meno paroda sudaryta iš Lietuvių, Amerikiečių ir Europiečių dailininkų meno kūrinių nuo lapkričio 24 d. iki gruodžio 3 dienos vyko Lietuvių Namuose. Šią parodą suruošė ir ją tvarkė Antanas Norus. Parodą aplankė didelis skaičius žmonių.

• ALT suvažiavime, kuris įvyko lapkričio 27 ir 28 d. Chicagoje detroitiešiai už pasižymėjimą lietuviškoje veikloje gavo 2 atžymėjimo lenteles ir 11 atžymėjimo lakštų.

Atžymėjimo lenteles gavo: Elžbieta Paurazienė ir Antanas Sukauskas. Atžymėjimo lakštus gavo: adv. Rimas Sukauskas, Alfonsas Nakas, Bernardas Brizgys, dr. Kazys Karvelis, Matas Šimonis, Feliksas Motuzas, Marija Sims, Ignas Skirgautas, Jonas Gaižutis, Rapolas Valatka ir Kazys Veikutis.

• V. Majauskienė, M. Smailienė, N. Udrys, M. Valė ir J. Marčišauskas išrinkti dviejų metų terminui Dievo Apvaizdos parapijos tarybos nariais įvysiame lapkričio 11 d. parapijos susirinkime.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 16 D. Vilniaus su-
kakties minėjimas. Ruošia orga-
nizacijų komitetas.

GRUODŽIO 24 D. Lietuvių
pensininkų klubas Clevelande
rengia bendrą kūčias.

GRUODŽIO 31 D. N. Metų su-
tikimas, Rengia LB apyl.v-ba.

SAUSIO 20 D. Prez. Antano
Smetonos 30 m. mirties minė-
jimas Lietuvių Namuose, Ren-
gia ALT S-gos Clevelando sk.

VASARIO 17 D. Vysk. M. Va-
lančiaus lit. mokyklos tėvų komi-
teto pietūs.

VASARIO 17 D. Lietuvos Nepri-
klausomybės atstatymo sukakties
minėjimas, Rengia ALT skyrius.

VASARIO 23 D. Tradicinis
užgavėnių blynų balius, Rengia
Pilėnų tunto skautų tėvų komi-
tetas.

WANTED JOURNEYMEN or
1ST CLASS SKILLED
GRINDERS
INTERNAL and EXTERNAL
Must have job shop experience, and
be able to set up work from blue
prints and close tolerance. Steady
work, and fringe benefits.
EUCALID PRECISION GRINDING INC
4896 E. 345th St.
Willoughby, Ohio (90-6)

FOUNDRY MOLDING FOREMAN

Experienced foreman to
supervise 2d shift. Ma-
chine molding, coremak-
ing and casting clean-up.
Excellent salary and fringe
benefits. Contact R. J.
Friedrich.

Hines Flask
3431 W. 140

Cleveland, Ohio
(94-96)

STATIONARY ENGINEERS

Licensed Engineer required to work in coke plant, power
dept. Must possess City of Detroit 1st Class license or
equivalent. Excellent wage and fringe benefit package.

Call Personnel Dept.

Semet Solvay Division

ALLIED CHEMICAL CORP.

313-842-4400, Ext. 371

An Equal Opportunity Employer

(93-95)

• Dail. Adomo Galdiko
monografija jau išvydo die-
nos šviesą ir gruodžio 14 d.,
7:30 val. vak. bus pristaty-
ta visuomenei Kultūros ži-
dinyje, Brooklyne. Kalbės
dail. A. Kašubienė, A. Gal-
dikio kūrinius pailiustruo-
dama skaidrėmis.

MAINTENANCE

Openings for journeymen or
equivalent experience. Hydraul-
ic and Electrical knowledge re-
quired. 3 shift operation.

TOOL & DIE

Experienced man with journeymen
man card or equivalent experi-
ence.

Qualified applicants may call
313-921-3080

Duralastic Products

Subsidiary of The Budd Co.

An Equal Opportunity Employer
(94-96)

EXPEHIENCED MACHINISTS

1st & 2nd Shift
TURRET LATHE
MILLING MACHINE
SURFACE GRINDER
I.D. and O.D. GRINDER
AUTOMATIC SCREW
MACHINE
ERICKSON TOOL
CO.

34300 Solon Rd.
Solon, Ohio 44139

(88-94)

WANTED BROWN & SHARPE AND
DAVENPORT SET-UP MEN

With a least 5 years experience. Good
working conditions, fringe benefits,
overtime, day and night shift avail-
able. If you are interested call collect
B & M AUTOMATIC MACHINE CO
INC., McEwen, Tennessee. (615)
582-6241. (93-95)

WANTED EXPERIENCED FITTERS

For steel plate weldments. Must be
able to read blueprints. Overtime, full
fringe benefits, day shift. Apply
STEEL FABRICATING & SHEET
METAL
5281 Miller Rd.
Dearborn, Mich. (92-96)

OPPORTUNITY FOR LICENSED PHYSICAL THERAPIST

For modern 77 bed hospital needed
immediately. Salary commensurate
with experience, good fringe benefits.
Please send handwritten resume to
Oaklawn Hospital, 200 N. Madison,
Marshall, Mich. 49068, Attn: Mr.
Herman. (92-94)

WANTED ELECTRICIAN

Must have experience with industrial
equipment. Paid insurance, vacation
holidays, & pension. Apply Personnel
Office
PARAMOUNT DIE CASTING
CWC DIVISION OF TETTRON
RED ARROW HIGHWAY,
STEVENSVILLE, MICH.
An Equal Opportunity Employer
(92-94)

IBC Products Inc.

and

IBC Foundry Division

Taking applications for the
following positions:

Precision Machinist (Bridgeport)

Die Makers

(Familiar with investment dies)

Must be able to set up work
from blue prints and close
tolerance.

also

General Foundry Operations

Excellent working conditions,
total benefits.

APPLY

4325 Delemere Blvd.
Royal Oak, Mich.

(88-94)

• Prezidento A. Smetonos 30 metų mirties minėjimas įvyks sausio 20 d. Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

VAKARONĖ JAUNIMUI

Šį penktadienį, gruodžio 14 d., 7:30 v. v. Lietuvių Namuose Neringos ir Pilėnų tuntai rengia jaunimo vakaronę. Bus šokiai ir žaidimai. Įėjimas — auka. Kviečiamas visas lietuvių jaunimas iiksmiai praleisti laiką vakaronėje.

• Pensininkų klubas Clevelande gruodžio mėn. 24 d. 6 val. vakare šv. Jurgio pa-

VILNIAUS 650 METŲ MINĖJIMAS

Clevelandas, sekmadienį, gruodžio 16 d.

- 9:45 — Vėliavų pakėlimas prie lietuvių paminklo naujosios parapijos aikštėje.
10:00 — Pamaldos naujosios parapijos bažnyčioje.
3:45 — Vėliavų nuleidimas.
4:00 — Iškilmingas minėjimas-akademija Lietuvių Namų salėje.

Bus istoriko prof. J. JAKŠTO paskaita ir įdomi prasminga meninė programos dalis, dalyvaujant abiejų generacijų aktoriams, deklamatoriams, muzikams ir menininkams.

Įėjimas nemokamas.

Rengia JUNGTTINIS KOMITETAS

Veterinarijos gydytojui

ALBINUI LIAUBAI

mirus, jo sūnų dr. RIMĄ LIAUBĄ ir

artimuosius liūdesio valandoje giliai už-

jaučiame

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Veterinarijos gydytojui

ALBINUI LIAUBAI

mirus, jo seseriai EUGENIJAI AŽE-

LIENEI ir jos šeimai gilią užuojautą

reiškia

Ohio Gydytojų Draugijos
Moterų Vienetas

Mielam draugi

A. A.

DR. ALBINUI LIAUBAI

netikėtai mirus, žmonai JANINAI, sūnums dr. RIMUI ir ALGIUI, dukrelei ALDONAI, motinai ir seserims EUGENIJAI ir VALERIJAI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Edmundas ir Aldona
Drukteiniai
ir šeima

DR. ALBINUI LIAUBAI

staiga mirus, jo sesutei

VALERIJAI VAIČJURGIENEI,

jos vyrui JUOZUI ir šeimai reiškiamo

gilią užuojautą

ALT S-gos Bostono
Skyrius

Poniai

VALERIJAI VAIČJURGIENEI,

jos vyrui JUOZUI ir šeimai, staiga mi-

rus jos mylimam broliui

DR. ALBINUI LIAUBAI,

reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą

Stasė ir Edmundas
Cibai

KRISTINAI STEIKŪNIENEI

mirus, dukroms REGINAI ČIUBER-

KIENEI ir LILIJAI RAMONIENEI,

žentams, anūkams ir visiems giminėms

nuoširdžią užuojautą reiškia

Brigita ir Algirdas
Nasvyčiai
su šeima

O Vilniaus nepamiršk, lietuvi!

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

dirbti prie didžiulio veikalo anglų kalba apie Lietuvos rezistenciją nacių bei bolševikų okupacijos. Žinant, kad plačiai žinomos amerikiečių leidyklos išleistos A. Rukšeno knygos 'Day of Shame' jau išėjo antroji laida, galim tikėtis, kad po ke lių metų ta pati leidykla gali išleisti ir naują Alg. Rukšeno veikalą. Tai bus dovana ne tik išeivijai, bet ir tautai namuose, kuri vilties ko-

voti už šviesesnę ateitį dar neprarado. Platesnius Clevelando išpūdžius skelbiu 'Drauge' reportažų serijoje.

KALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

Mūsų išeivijos poetų antologiją, LIETUVIŲ POEZIJĄ III, gruodžio mėn. galite įsigyti su 23% nuolaida. Pasinaudokite proga praturtinti savo biblioteką. Tinka dovanoms.

Išpardavimo kaina — tik \$10.00. Galite gauti pasplatintojus, arba kreipkitės tiesiai į Ateities leidyklą, 17689 Goldwin, Southfield, Mich. 48075. (Sk.)

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų, ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lietuvos Laisvės Komiteto Pirminkui

VACLOVUI SIDZIKAUSKUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI ir visiems giminėms bei prieteliams užuojautą reiškia

Stella ir Vytautas
Abraičiai

Lietuvos Laisvės Komiteto Pirminkui

VACLOVUI SIDZIKAUSKUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI ir visiems jų giminėms bei prieteliams užuojautą reiškia

Petras Mačiulaitis

A. A.

VACLOVUI SIDZIKAUSKUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Anelė, Ramunė ir Juozas
Kubiliūnai

Kirtland, Ohio

Lietuvos Laisvės Komiteto pirminkui

VACLOVUI SIDZIKAUSKUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Steponas Nasvytis
Brigita ir Algirdas Nasvyčiai

A. A.

VACLOVUI SIDZIKAUSKUI

mirus, mielai poniai BIRUTEI ir jo šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Grażina ir Ričardas Pauliukoniai
Janina Ūsienė

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į prašymą, savo auka parėmė šie skaitytojai:

A. Patamsis,
Stoney Creek, Ont. ...\$10.00
K. V. Čepas, Elon College 3.00
P. Mačiulaitis, Union NJ 10.00
A. Jonys, Delanca, 5.00
Z. Obelenis,
Richmond Hts. 10.00
P. Stanionis, Detroit 5.00
K. Virbickas, Philadelphia 5.00
B. Laucė, Cleveland 3.00
K. Šeputa, Miami Beach 10.00
J. Švoba, Madison Hts. ... 5.00
F. Andriūnas, Wycote, 10.00
V. Girnius, Chicago 10.00
S. Č. Douvan, Cleveland 5.00
V. Būtenas, Chicago 5.00
C. Bogushas, Waterbury 10.00
C. Modestas, Chicago .. 5.00
V. Dautas, Cleveland .. 10.00
J. Lušaitis, Philadelphia 2.00
M. Žilinskas, Germany ...\$ 2.00
J. Laurinaitis, Australia 5.00
P. Keturka, La Salle 2.00
J. Matusevicius, Evanston 7.00
P. Dalinis, Detroit 7.00
J. Tautvila, Gary 5.00
J. Stelmokas, Landsdowne 2.00
J. Vizbaras, So. Boston .. 5.00
P. Endzelis, Chicago 2.00
P. Michelevičius, Chicago 7.00
V. Dubinskas, Chicago ..10.00
St. Nasvytis, Cleveland ..10.00
J. Strazdas, Oakville 2.00
J. Chmieliauskas,
Los Angeles 7.00
V. Stimburienė, Willowick 7.00
F. Boreišis, Detroit 3.00
S. Radzys, Chicago 2.00
A. Tėvelis, Hamilton 2.00
L. Kerulis, Chicago 2.00
J. Venckus, Coventry 1.00
P. Povilaitis, Great Neck 5.00
M. Purvinas, Chicago 5.00
V. Nagius, Willoughby .. 2.00
P. Sims, Chicago 3.00
M. Petrulis, Toronto 2.00
G. Vidmantas, Rochester 1.00
Vl. Vasikauskas,
Richmond Hill 2.00
K. Kasakaitis, Chicago .. 2.00
P. Drabišius, Cleveland .. 7.00
Ant. Šošė, Chicago 5.00
S. Vaskys, So. Ozone Park 5.00
A. Masiulis, Chicago 5.00
Alf. Steponavičius, Euclid 5.00
R. Gintautas, Caseyville .. 3.00
A. Puteris, Toronto 2.00
A. Šiaurys, Toronto 7.00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• **Genovaitė ir Vladas Mieželiai**, gyv. Phoenix'e, vieton Kalėdinių ir N. Metų sveikinimų kortelėmis, paauskavo Vasario 16 gimnazijai \$20.00.

• **Stella ir Vytautas Abraičiai** gruodžio 22 d. vyks ta į Floridą vienam mėnesiui atostogų. Stella Abraitienė yra ALT S-gos valdybos vicepirmininkė.

• **Lietuvių Gydytojų korporacija Fraternitas Lituanica** buvo paskyrusi 500 dol. premiją už geriausiai sukurta, pritaikytą muziką Birutės Pūkelevičiūtės eilėraščiui lietuvių tautos tragiškojo birželio temą, laimėjusiam tos pačios korporacijos premiją 500 dol.

Muzikų juri komisiją sudarė: pirm. kun. L. Budreckas, M. Cibas, V. Mamaitis, V. Strolia ir premijos mecenatų atstovas dr. V. Paprockas.

Šią 500 dol. premiją laimėjo muzikas Bronius Budriūnas, iš Los Angeles.

• **Lietuvių fotografų** rinktinių darbų parodą vyks New Yorke sekmadienį, gruodžio 16 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Paroda atidaroma tuoj po sumos 12 val. Toje pačioje salėje, 1 val. bus rodomi kun. Alg. Kezio, S. J. spalvoti dokumentiniai filmai. Po to apatinėje salėje bus pasižmonėjimas. Šią foto parodą ir filmų popietę rengia Laisvės žiburio radijas.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTENAS

Dvi Dirvos skaitytojos O. Gradinskienė ir M. Remienė Jaunimo centro naujoje kavinėje.

V.A. Račkausko nuotrauka

Sprausminis lėktuvas, 55 minutes pakabojęs saulėje padangėje, gruodžio 1 d. priešpietę mane iš Chicagos nukėlė į Clevelandą. Aštuonerių metų bėgyje tai buvo antroji kelionė pas gyvus ir mielus Clevelando lietuvius. Ši kartą atvykti su seansu apie Penssylvanijos lietuvių pakvietė Jaunimo Žygio komitetas, vadovaujamas inž. R. Bublio. Jaunimo Žygio sąjūdis yra apjungęs visas gyvasias šių dienų išeivijos lietuvių jaunimo organizacijas: skautus, ateitininkus, neolituanaus, vyčius, Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungą. Todėl kvie timas, gautas iš tokio jauno bei gyvo sąjūdžio, buvo tikrai malonus. O susitikimas su Clevelando lietuviu šes tadienio vakaronėje, apsilankymas vienoje kitoje istaigoje bei šeimoje liks ilgai atmintini.

• **KAI PRIEŠ** aštuonerius metus lankiausi Clevelande, lietuviška gyvybė, berods, pulsavo šv. Jurgio parapijos aplinka bei rajonas. Dabar gi viskas pasikeitė. Tiesa, dar tebestovi šv. Jurgio bažnyčia su klebonija bei mokyklos rūmais, kurie naudojami vien šeštadieninė lit. mokyklos, turinčios 80 mokinių. Šv. Jurgio bažnyčioje pagarbiai prie altoriaus stovi Lietuvos trispalvė, dvejų mišios sekmadieniais laikomos lietuvių kalba, o šokiadieniais visos mišios tik lietuviškos. Tai tikrai retas atsitikimas senosiose lietuvių bažnyčiose. Todėl labai gaila, kad šiame rajone lietuvių beveik nebeliko. Sudegusių senųjų lietuvių namų vietoje tuštuma. Tik Dirva čia tebestovi, kaip stovėjusi. Ir kartu padariusi didelę pažangą. Kai mane iš aerodromo į Dirvos namus atvežė Ingrida Bublienė, kai mus čia pasitiko red. Vyt. Gedgaudas, o paskui užsuko net pats PLB garbės pirm. St. Barzdukas, mane labiausiai stebino tik neseniai isigytytas naujas ir tikrai modernus rinkimo kompiuteris, liudijantis, kad Dirva dar ilgai ruošiasi gyvuoti. Tik kad žmonės greičiau sudėtų tą 3,000 dol. skolą, kuri liko isigijus šią modernią mašiną. Tokios priemonės, kurias isigijo Dirva, liudija mūsų spaudos aukštą technikinę pažangą irėjimą su gyvenamuoju laiku.

• **VYT. KASNIONAS**, sugrįžęs iš Balfo seimo, įvyku-

sio Clevelande, prasitarė, kad, esą, naujieji Clevelando Lietuvių namai yra gražesni bei modernesni už mūsų Jaunimo centrą. Vytauto optimistiniams žodžiams labai tikėjau. Kai Ingrida Bublienė gruodžio 1 d. atvežė prie Lietuvių namų, į jų išorę žiūrėdamas buvau kiek skeptiškas: namas kaip namas, išpraustas tarp kitų, be platesnės erdvės aplinkai, be išskirtino architektūrinio braižo. Įlėjęs į vidų, nuomonę greit pakeičiau: kiek čia erdvės, kiek estetinio grožio bei patogumo. Puikūs kilimai bei baldai, išskirtinas jauno architekto L. Stempužio braižas sienose, a.a. dail. A. Vaikšnoro paveikslai, viena iš gražiausių salių viršuje, svečių priėmimo kambarys šalia baro ir t.t. Tai tikras Clevelando papuošalas. Ne vieną valandą praleidom su Lietuvių namų prezidentu bei statytoju J. Stempužiu, su miala soliste Aldona, pažįstama jau daugelį metų, su Lietuvių namų biznio vadovu Z. Dučmanu, pažįstamu dar iš Panevėžio laikų, su veikliu Clevelando LB pirm. J. Malskiu ir kitais. Iš prezidento ir kitų lūpų patyriau, kad statant šiuos namus kiek boikotavo 'aukštoji klasė'. Esą, jie norėjo, kad namai būtų toliau už miesto, dar prabangesni. Bet namų statytojų išmintis buvo aukštesnė: jie namus pastatė naujosios lietuvių parapijos pašonėje, dengdami šią visą gražią lietuvių koloniją nuo nelauktų užpuolių. Dage liui lietuvių tie namai tiesiog pašonėje, taip lengvai pasiekiami. O ir erdviai bei moderniam Lietuvių namų

bare randi ne kokius smūklių perėjūnus, bet nemažai visuomenininkų, kultūrininkų ir šiaip įdomių vietos lietuvių. Lietuvių namai tai žibūrys, kurs ilgai švies Clevelando lietuviams.

• **ASMENIŠKAI** buvau didžiai nustebintas, kai į seansą apie Penssylvanijos lietuvių susirinko pilna viršutinė salė ir jaunų ir vyresnių veidų. Tai buvo tikra džiaugsmo šventė tam, kurs tą seansą demonstravo, ir, manau, tiems, kurie jį rengė. Ne mano pareiga tą vakarą vertinti. Tik galiu pasidžiaugti stebėjęs su kokių šiltnamų klausytojai seansą sutiko ir, svarbiausia, priėmė bendrą rezoliuciją, kokia buvo priimta ir Chicagoje vakaronės Jaunimo centro kavinėje metu, prašant Lietuvių Kunigų Vienybę, kad didžiojo išeivijos lietuvių tautinės sąmonės žadintojo, kurį laiką dirbusio kartu su dr. J. Šliūpu, kun. Aleksandro Burbos palaikai iš senųjų bei visai apleistų Plymoutho kapinių būtų perkelti į pagarbines vietą. Šiame kaip tik suėjo 75 m. nuo kun. A. Burbos mirties. Rezoliucija Clevelande buvo priimta vienbalsiai, visiems susirinkusiems padėjus savo parašus.

• **TURĖJAU** laimės valandėlę kitą pasikalbėti su kylančiu žurnalistu, knygos 'Day of Shame' autorium Alg. Rukšėnu. Jis net padėjo seansą praveisti, pavaduodamas negalėjusį atvykti kun. A. Kežį. Parašęs didelio pasisekimo sulaukusį veikalą apie S. Kudirkos išdavimą, dabar Alg. Rukšėnas sėda

(Nukelta į 7 psl.)

Antro Kaimo nariai susirinkę Operos baliuje Chicagoje gruodžio 1 d. Sėdi iš kairės: Eug. Būtenas, J. Jakštytė. Stovi: R. Stakauskas, J. Aleksūnas, V. Kavakūnaitė ir R. Činka.